

Man kunde ogsaa tænke sig en anden Udvej til at komme bort fra det, hvori man ser en Mislighed, nemlig at have Latin i Mellemkolen. Man kunde tænke sig at fjerne Latin fra Mellemkolen for alle tre Retningers Vedkommende, saaledes at dette Fag først kom senere frem for de af Eleverne, der havde Brug derfor. Et saadant Standpunkt kunde jeg nok gaa ind paa under Forudsætning af, at Ungdomsskolen blev fireaarig, saa at der var tilstrækkelig Tid til at faa en fornuftig Latinundervisning tilvejebragt. Man vilde under den Forudsætning ganske sikkert kunne fjerne Latinen fra Mellemkolen.

Man kunde endelig tænke sig den tredje Udvej, at man under Indrømmelse af, at det vilde være det bedste at faa Mellemkolen helt fri for Latinen, medens det dog ikke lod sig gøre for de klassiske Studenters Vedkommende, fjernede den fuldstændig for den nysproglige og matematiske Retning blandt Mellemskolens Elever, men beholdt den for den klassiske Retnings Elever, for saa vidt vi skulle beholde Ungdomsskolen som treaarig. Og saa dette Standpunkt kunde jeg godkende. Det har været drøftet i Udvalget, og Grunden til, at det ikke er kommet stærkere frem, er sikkert udelukkende økonomiske Betæneligheder. Det er nemlig klart nok, at hvis Eleverne af den nysproglige og den klassiske Retning have læst et Aar Latin, før de komme ind i Ungdomsskolen, ville de ogsaa sammen kunne fortsætte Latinundervisningen, da de møde med samme Forudsætninger. Men hvis den klassiske Retnings Elever have haft et Aars Latinundervisning i Mellemkolen, men de nysproglige ikke, ville disse to Retningers Elever umuligt kunne fortsætte Undervisningen sammen i Ungdomsskolen. Det vil da blive nødvendigt for denne at holde to Slags Latinundervisning, den ene for dem, der have læst et Aar Latin i Forvejen, og den anden for dem, der begyndte dette Fag i det Øjeblik, de indtræde i Ungdomsskolen. Der vil altsaa være økonomiske Vanskeligheder ved denne Ordning. Den ærede Ordfører udtalte nok, at det ikke vilde dreje sig om ret meget, dog vidste man ikke, hvor meget det vilde blive. Jeg kan imidlertid ikke tro andet, end at dette Standpunkt er frafaldet af økonomiske Hensyn. Jeg vilde altsaa kunne slutte mig til hvilken af disse tre Udveje, man vilde vælge, hvis man blot vilde tage Konsekvenserne.

Derimod foreslaas der fra Udvalgets Side et Par Ændringer, som jeg ikke paa nogen Maade kan tiltræde. De gaa ud paa følgende: Der skal i Mellemkolen være Latinundervisning for de klassiske Elever, naar Skolen har saadanne Elever; endvidere skal der i nogle Mellemskoler være Latinundervisning ogsaa for nysproglige Elever, men i andre ikke. Det er en Udvej, man her søger, som hverken jeg eller min ærede Sidemand kan være tilfreds med, og vore Indvendinger derimod ere udelukkende af pædagogisk Natur. Maa jeg med et Eksempel oplyse, hvad der vil blive Følgen af Ændringsforslaget. Det kunde tænkes, at en Elev gaar i Skole i Ribe og forberedes der til den nysproglige Retning uden at lære Latin, medens en anden gaar i Viborg Skole for at forberedes til den samme Retning, men der lærer noget Latin. Mellemkolen faar altsaa et uensartet Præg for de forskellige Egne i Landet, idet Mellemkolen nogle Steder bliver nødt til at holde Latinundervisning for de nysproglige Elever, medens det andre Steder ikke behøves. Man kunde tænke sig, at en Elev i en af disse Skoler kom paa Kant med en Lærer, med sine Kammerater eller med Forholdene i den By, hvor han lever, og at Forældrene fandt det ønskeligt, at faa ham forflyttet til en anden Skole, fordi de mente, at han var kørt fast i den Skole, i hvilken han gik. Dette vilde imidlertid meget vanskelig kunne ske, idet han maaske kom fra en Skole, hvor man ikke havde haft Latin, til en Ungdomsskole, hvor de havde haft Latin i et Aar; han vilde jo da ikke kunne følge med. Eller lad os tænke os, at en Mand bliver flyttet fra en By, hvor der findes en højere Statsalmenskole, til en anden, hvor en saadan ogsaa findes, saa ville hans Børn ogsaa kunne komme i samme Situation:

Nu siger man til Forsvar for dette Standpunkt, at det frembyder ingen pædagogiske Betæneligheder, idet Resultatet maa blive det samme, enten en Elev faar 3 Timer ugentlig i 4 Aar eller 4 Timer ugentlig i 3 Aar. Ja, for saa vidt 4 G. 3 er 12 og 3 G. 4 ogsaa er 12, er det det samme, men pædagogisk set er det ganske forskelligt. Jeg gaar ud fra, at naar en Elev har gennemgaaet Mellemklasserne og er kommen op i Ungdomsskolen, kommer han til at staa foran et stort alvorligt sprogligt Arbejde, for saa vidt det er sproglige Elever, vi tale om. Jeg ønsker i hvert Tilfælde, at Eleven skal komme til